

טוֹפֵּטֵי טָרוֹי - עוֹלָם הַפּוֹב

אהודת אחני קרמיקה בישראל - תערוכה שנתיית

אוצרת: אירנה הורדון

טופסי טרזי - עולם הפוך

אגודת אמני קרמיקה בישראל - תערוכה שנתיית

אגודת אמני קרמיקה בישראל
Ceramic Artists Association of Israel

מאי-יולי 2017

אוצרת התערוכה: אירנה גורדון

ניהול והפקה: אגודת אמני קרמיקה בישראל

עיצוב גרפי: דפנה סרוסי, סטודיו 40

עריכת לשון: רותי מגידס

תצלום השער: שי הלוי (למאירה אונא)

תצלומים נוספים:

שי הלוי - 17

רן ארדה - 26

דפנה רבס - 27

חשתתפים [לפי סדר האלף-בית]:

עירית אבא 12

מאירה אונא 17

גליה ארמלנד 6

טלי בר סנה 4

שחף הבעון 15

דימה הורביץ 5

אלון היל 10

נטע הרטלר פלדמן 26

רן חזק 19

ברק טויטו 11

יאיר טלחור 25

רעות טרויס 22

דבורה יחזקאלי 16

עינת כהן 9

אחיה כנה 24

בוריס כץ 7

דקלה חוטקוביץ 23

הילה חילר לפידות 27

ריקי חנור 14

ענת נהב 21

אתל פיסרף 8

עפרה קוזץ 20

אסנת ריצ'מן 18

ליאת שרון 28

רותי שרייבר 13

בית בנימיני המרכז לקרמיקה עכשווית
Benyamini Contemporary Ceramics Center
בית בנימיני מרכז הקרמיקה העכשווית

תל אביב
TEL AVIV
מזכרת
MUSEUM OF ART
יפו

משרד
התרבות
והספורט
במסגרת משרד התרבות והספורט מנהל התרבות

מוזיאון ישראל
ישראל
מוזיאון ישראל

טופְּסֵי טָרְוִי - עולם הפוך

טופְּסֵי טָרְוִי (Topsy Turvy) הוא ביטוי באנגלית המציין מצב של תוהו ובוהו, אי-סדר ובלבול מוחלט, עולם הפוך שסדריו השתבשו. זהו הכינוי שניתן למשל להוויה ההומוריסטית המטורפת שיצר התמלילן הבריטי ויליאם שוונק גילברט באופרות הקומיות שזכו להצלחה גדולה באנגליה הוויקטוריאנית של המאה ה-19. בתחום הקרמיקה המסחרית ידועים ספלי הטופְּסֵי טָרְוִי של חג המולד, שצורתם מורכבת מדמויות שונות העומדות על ראשן. במסגרת קול קורא של אגודת אמני קרמיקה בישראל המתקיים מדי שנה התבקשו אמנים להציע עבודות המבטאות תוהו ובוהו, היפוך במובן החומרי, הצורני והשימושי ובמקביל במובן החברתי, התרבותי או הפוליטי.

האובייקטים, החומרים ואופני העבודה הקרמיים המסורתיים מגלמים במידה רבה יציבות והכלה, פונקציונליות וסדר. הם משקפים יחסים מובנים בין אנכיות לאופקיות, בין חוץ לפנינים, בין צורה לדימוי, כאשר קריאת התיגר, אם מתרחשת, קורית בתוך חוקי המשחק של הקראפט. הקרמיקה העכשווית מתמקדת בטכנולוגיות ובגישות מפתיעות המעניקות מרחב לפנטזיה ודמיון, מערערות על הקונוונציות המקובלות בתחום ומאשררות אותן כאחת.

נושא התערוכה מזמין עבודות שיש בהן ממד סיפורי ואף אלגורי, ורבות מהן פיגורטיביות ובעלות צבעוניות גדושה, שאף היא סימבולית. יוצרים אחרים בחרו דווקא במינימליזם צורני ובמונוכרומיות מאופקת תוך מתיחה של תכונות החומר והטכניקה. היצירות מזמנות התבוננות מחודשת במדיום בהציגן עולם הומוריסטי עד ציני, סוריאליסטי עד מלנכולי, קרנבלי עד קרקסי, גרוטסקי עד טרגי לצד התייחסות ישירה למציאות על היבטיה השונים. התערוכה נעה על הגבול שבין אמנות ואומנות, בין אובייקטים קרמיים לעבודות מושגיות העוסקות בייצוג, תוך שילוב של חומרים לא קרמיים וחפצי רדי מייד. היא פורשת מערך מתעתע, טורדני ומרהיב - כזה המשקף את ההיגיון הפנימי, ההשראה והמקוריות שיש ביצירה הקרמית, את ההקשרים שלה לדיסציפלינות אמנותיות אחרות, כמו פיסול וציור, ובה בעת מאפשר מחשבה וביקורת על חיינו בהווה.

טלי בר סנה
לוכד הזבובים, 2017

חומר וחפצי רדי מייד, עיבוד ידני ושריפה

הזבובים נחשבים כמטרד קשה. הם חודרים לאזור מחייתם של בני אדם ובעלי חיים, מפיצים בקרבם מחלות ואינם נותנים מנוח.

טלי בר סנה יצרה עבודה אקספרסיבית ואלגורית המהדהדת את דימויי הצעקה והבחילה באמנות, כאשר הזבוב משמש עבורה אנלוגיה לגזרות ולתחלואים, בעיקר אלה המונחתים מן הממסד על הציבור, שלא נותר לו אלא לקבל אותם בכניעה או בחוסר אונים. הזבובים נכנסים למלכודת, אך אינם יכולים לצאת וממשיכים להתקיים בתוכה, בירוקרטיה חברתית ופוליטית חסרת היגיון, צינית וגרוטסקית, עולם קפקאי שכולנו, על פי האמנית, כלואים בתוכו.

דימה גורביץ

ללא כותרת, 2016-2017

שתי עבודות, פיסול בחומר

דימה גורביץ מרכיב את עבודותיו מצורות שאינן קשורות זו לזו. החיבור ביניהן יוצר תחושה הנעה בין העצוב למצחיק ובין הילדותי והנאיבי לבוגר והרציני. עבודותיו הסוריאליסטיות מושפעות מעולם האנימה היפנית, מסיפורים ואגדות ומהמציאות היומיומית שלו. הן מחברות זיכרונות ומחשבות מופשטות, המתלכדים לאובייקט פיזי שלם שנעשה במהלך פיסולי המייצר ומגלם קשר בין הצורני והרעיוני.

הטכניקה הפיסולית-קרמית וצירוף הצורות השונות יוצרים אווירה כאוטית ורגשית בו בזמן.

טוֹפְּסֵי טַרְוִי - עולם הפוך

גליה ארמלנד

וואו! אנילא מאמינה שזה קורה לי, 2017

טושים ועפרונות על צלחות אבנית

העבודה של גליה ארמלנד מתבססת על הקסם הנחבא בין הנרטיבי לחומרי. הנרטיביות מתקיימת על פני השטח הקרמי כציור, הכלי משמש כמצע אך גם ככלי ביטוי המחזק את הנרטיב.

מערכת כלים קרמיים פשוטים פוגשת מערכת ויזואלית וקונספטואלית מורכבת. ארמלנד מבקשת לחבר בין העולם הקרמי, החומרי והקלאסי לעולם האיור ולשפת הקומיקס הגרפית והנרטיבית כאשר היא יוצרת מעין חלקי פאזל המרכיבים תמונות. בכל קיר סצנה אחת, ויחד בונות שתי הסצנות "סיפור", כמו פריימים מקומיקס. יחסי הציור והתלת ממדיות של הכלים יוצרים מראה מתעתע כאשר לתפיסת המציאות הוויזואלית שלנו, באשר למה שנראה לעין בפועל ומה שמושלם על ידי הדמיון.

טוֹפְסֵי טְרוֹי - עולם הפוך

בוריס כץ
במקור, 2017

אבנית, חומר וזכוכית, עיבוד ידני, שריפת חשמל

יצירתו של בוריס כץ מסמנת את הגבולות השבריריים של ההכרה. כץ: "עולם? אשליה? אנחנו חיים ולא חושדים בקיומה של מציאות הנסתרת מן העין. לא חושבים על הסכנה שמסתתרת באידיליה המדומה. שלווה עלולה להפוך בן רגע לטרגדיה, העתיד אינו ידוע לנו, מתי ייסגר עלינו הצוהר (מקור הציפור)? דמות עומדת צופה על הירח ועל שמי הכוכבים. אנו, הצופים מבחוץ, רואים דמות עומדת, צופה אל השמים בתוך מקור של ציפור, העלול להיסגר עליה בן רגע. הירח הוא עינה של הציפור, ושמי הכוכבים הם החלק הפנימי של פיה".

אתל פיסרף
ללא כותרת, 2016

משטחים, חומר בשריפה בטמפרטורה גבוהה

עבודתיה של אתל פיסרף מתאפיינות בניקיון צורני ובדייקנות מעודנת. בסדרה שבתערוכה היא יוצרת קיפולים, היפוכים או סיבובים במשטחי החומר, המשנים את האובייקטים, הופכים אותם לגופים בעלי נפח שאינם ניתנים להגדרה גיאומטרית מדויקת ומאפשרים פרשנויות שונות.

המניפולציה שהיא מפעילה על המשטחים חושפת צבעוניות מינורית ויוצרת צורות מבניות מפתיעות, לא מוכרות אך מסקרנות. צירוף ומפגש של כמה אובייקטים יחד יוצר סביבה שבמבט ראשון עשויה להיתפס כמסודרת והגיונית אך למעשה היא מהווה מערך של הסטות.

עינת כהן
ברונז, 2017

חומר, לסטר, עיבוד ידני של משטחים ומניפולציה על חומר רטוב, צביעה באנדרגלייז וזיגוג בטמפרטורה גבוהה

"ברונו" נוצר בעקבות הסופר היהודי פולני ברונו שולץ, שנספה בשואה ושסיפוריו הם צירוף מדהים של מציאות ודמיון, ובעקבות "עיין ערך אהבה" של דוד גרוסמן, שבו יוצא גיבור הסיפור לפולין להתחקות אחר עקבותיו של ברונו שולץ ומנסה "לגאול" אותו בכך שהוא הופך אותו לדמות אגדית, דמות שאורלה נקשר בין היתר בים.

כהן מקבלת את השראתה גם ממחזותיו של חנוך לוין "כריתת ראש" ו"ההולכים בחושך". גם העולם הפרטי שלה עצמה קרוב לים וליצוריו ומושפע מהם, ואף דיוקנה העצמי הוא פני אדם ההופכים לדג. בדרך זו המדומיין והפנטסטי אינם המשלימים של המציאות אלא נמצאים בתוכה ממש, בכל רגע ורגע, בלתי ניתנים להפרדה.

אלון גיל

מי למעלה מה למטה, 2017

פורצלן לבן ולסטר זהב, זיגוג ושריפת גז-רדוקציה

בעבודה זו נראות דמויות מיניאטוריות מפורצלן בתנוחות ארוטיות שונות, כולן נושאות פני גולגולת - כעין קאמה-סוטר של מתים או מסיבת חשק בעולם הבא. ההשראה הראשונית לעבודה היא מיניאטורות חרס ופורצלן ממסורות קרמיות בתרבויות שונות בעולם.

המפגש בין האקט המיני ובין הגולגולת יוצר מפגש בין המוות ובין הפעולה החיה ביותר - הזדווגות ורבייה. כך נוצר עולם גרוטסקי מורבידי, לעתים משעשע, לעתים מאיים ולעתים מפתה, המזמין את הצופה להתבוננות אינטימית בפסלים ולהרהור בנפלאות החיים והמוות.

ברק טויטו

משיח אקס מכינה, 2017

סדרה בת שלושה פסלים, פיסול באבנית, צביעה באוקסידים

העיסוק הגובר בתרבות הפופולרית בסופרמן - דמות המושיע הבלתי מנוצח, הגואל הזר שאינו שייך למקום, היחיד שיכול להציל את האדם מעצמו - מסמן את הכמיהה לישועה פלאית, את האמונה בסוף טוב.

החמור והמשיח, מקובל לתאר אותם כשני חלקים המשלימים זה את זה: המשיח הוא הפן הרוחני, החכם, והחמור - הפן המעשי, הטיפש לכאורה, המהווה כלי להגשמת ייעודו של המשיח. ואולם מהי המוטיבציה לתנועה? מי מוביל את מי? מי מכוון את מי? האם המשיח מנותק מייעודו ובעצם החמור הוא שמושך אותו לשם? ואם החמור בחר את היעד, לאן הם יגיעו? ואולי החמור איננו טיפש כפי שחשבנו? ואולי המשיח אינו חכם כל כך?

עירית אבא

שעשועי כלים, 2016

פורצלן, שברי כלים, פיגמנט, זיגוג, עבודת אבניים

מתוך מעגל האבניים עולים כלים בציר אנכי אחיד, ומתוך מצבור כלים שבורים שנשמרו במשך השנים נערם הכלי למבנה חדש. שיבוש הזיהוי המובהק של גוף המבוצע באבניים בסימטריה מרכזית אל צורה שהתבוננות בה חידתית ודורשת פענוח.

בלב עבודותיה של עירית אבא נמצא המתח בין צורה לצבע לצד השבריריות, בין הגולמי למלוטש, בין המהות של סך החלקים לשלם הסופי, כאשר התנועה הופכת לצורה, והצורה היא הנושא, והם בלתי נפרדים. החיבור בין חומרים שונים לכלי אחד וההסטה הקלה מהשימושי אל כלי המציג את נוכחותו, תוך שילוב של ניגודים צבעוניים חריפים, בלתי צפויים ולפעמים אפילו גסים, יוצרים זהות של חיים כפולים - כלי מול פסל, פיתוי מענג מול אי שקט.

רותי שרייבר

שתי אחיות, 2007

אדמית, עיבוד ידני

יצירה זו, המורכבת משתי גולגולות אדם העשויות מחומר כהה טבעי, מוליכה את הצופה שולל, הן בשל הכותרת "שתי אחיות" והן בשל צבען של הגולגולות, שכן בלי קשר לצבע עורם של בני האדם הן תמיד לבנות.

העבודה מפעילה באופן אוטומטי חיפוש אחר זהות מוכרת, אך זו נתקלת במבוי סתום. היא מחדדת את ההתבוננות על הנטייה לשייך בני אדם לפי צבע עור, מגדר או גזע ולא לפי מי שהם בפנימיותם.

ריקי מנור

זיכרונות ילדות, 2016-2017

חומר, צובען שחור, גלזורה, בנייה על אבניים, תבנית אישית, שריפה בטמפרטורה גבוהה ושריפת ראקו

כד הבנוי בתנועה סיבובית על אבניים כאותה קרוסלה נודדת שבשנות השישים הגיעה מפעם לפעם לעפולה, עיר הולדתה של האמנית. בעבודתה היא מבקשת לעורר בצופה את אותה החוויה הילדית החושנית והרגשית, זו המדהדת עם זיכרונות ילדותה את הפנטזיות והרגעים היפים שלא ישובו עוד: הקרוסלה והגלגל הענק, הצבעים המסתחררים, המנגינה החוזרת.

אין זה רק זיכרון אינדיבידואלי. זו חוויה קולקטיבית של בני היישובים בעמק יזרעאל של שנות החמישים, שהיו נוהרים פעם בשנה לסוסיאדה השנתית שהתקיימה בעולם שנדמה במבט לאחור שקט ותמים אל מול חוויית המערבולת של ימינו.

שחף גבעון

על שלושה דברים, 2017

לחיצה לתבנית, אבניים, עיבוד ידני וראקו

פסל בעל שלושה ראשים הניצבים על טריפוד של שלושה שדיים, המסמלים חיים והמשכיות. הקרניים הצומחות על הראשים מתלפפות ואחוזות אלו באלו. הפנים פונים לכיוונים שונים, נקודות המבט שלהם שונות. אלא שהעיניים עצומות, ההתבוננות היא פנימה, מצב של תפילה, שינה או חוסר דעת. לכל אחת מהדמויות מרחב ראייה משלה, כל אחד מהראשים אינו רואה את האחר, ובעיקר אינו יודע שהוא חלק מאחד, מהמקור. נאמר כי על שלושה דברים העולם עומד ועל שלושה דברים העולם ייפול, על העבודה הפנימית של האדם, על היחס שבין אדם לאדם, ועל הקשר שבין אדם למקום.

באמצעות הדהוד לפסלי דת אפריקניים, שחף גבעון מעלה בעבודתה את ההתייחסות שלנו, של החברה הישראלית, לזרים, במיוחד אפריקנים נרדפים מבקשי מקלט. הדגש בעבודתיה הוא על עולם המתהפך על פיו, שהרי רק לפני כמה עשורים היו היהודים המיעוט הנרדף מבקש המפלט.

דבורה יחזקאלי
אי, יציבות, 2017

יציקה לתבנית גבס ושריפת חשמל

אובייקטים קרמיים שימושיים מחויבים לשיווי משקל ולאי נפילה. דבורה יחזקאלי יוצרת שדה תזזיתי של חצאי כדורים הנמצאים בתנועה מתמדת, כל אחד מהם רוקד ונע, אך הם עדיין יציבים על קדקודיהם ואינם מתהפכים, תחתיתם הקמורה עבה וצפופה יותר מחלקם העליון השטוח. הדבר מאפשר להם לנוע בלי לנתק מגע - כל אחד בקצב ובכיוון שלו. הם אינם מאבדים אחיזה בקרקע ואינם נשברים, יוצרים נוף "חי" ורוחש.

הבחירה דווקא בחומר הקרמי, ששבריריותו ידועה ומרתיעה רבים ויחד עם זאת הוא אחד החומרים הנשמרים ביותר בתרבות האנושית, יוצרת חוויה מפתיעה ומשבשת של אי סדר בתוך מערך מובנה, של תנועה בתוך מכלול נוקשה, של גיוון וייחודיות בתוך הדגם, של יציבות בתוך אי יציבות.

מאירה אונא

כן לא אדום ירוק, 2017-1971

סטונוור (stoneware) לבן, סטונוור שחור ופורצלן, עיבוד ידני, בנייה ממשטחים, יציקות וטכניקה מעורבת

זה שנים רבות נבנה לו בשקט הקרקס של מאירה אונא. במהלך שנות עבודתה כקרמיקאית היא יוצרת ושומרת אובייקטים שונים ומשונים, המצטברים, חוברים זה לזה ונפרשים למהלך אחד מתמשך של יצורים קרמיים שכמו קמים לתחייה, במגוון טקסטורות וחומרים, מעוררי יופי ופלצות בפרגמנטריות ובהקבצה שלהם.

כשחזרה ושאלה את אביה בילדותה במה עסק בגרמניה לפני עלייתו ארצה, נאלץ להגיד לבסוף שעבד בקרקס. כמיהת הילדות והחיפושים הצורניים והחומריים חברו בעבודתה למעין תהלוכה שרוחה ילדותית ומקאברית, פיסולית וציורית כאחד.

אסנת ריצ'מן
אדמה כבושה, 2017

חומר, חפצי רדי מייד, צנצנות זכוכית, שמן זית

שלוש הצנצנות שמעמידה אסנת ריצ'מן יוצרות תיאור טופוגרפי ואזכורי של מקומות, סימונים, ומכשולים - כביש, גדר, מחסום. אדמת החומר מחולקת בין הצנצנות, ויחד הן יוצרות המשכיות, תמונה או נוף אחד גדול.

האזור המתואר הוא חלקת אדמה, חלק מכביש 60 ביהודה ושומרון ליד גדר ההפרדה. התחמיץ והכבישה מהדהדים כמובן את הכיבוש ואת החמצת האפשרות לחיים משותפים, ובמקום נוף מתפרש שחומרי הקרמיקה נובעים ממנו אנחנו צופים בארכיאולוגיה עכשווית, טבועה בשמן זית, מראות מקוטעים, מגודרים, משומרים כקפסולה של חיים שיכלו להיות ואינם.

רן חזק

אדריכלות, 2016-2017

ללא כותרת, 2016-2017

חומר שחור, אנגובין, גלזורות ומוטות ברזל, בנייה באבניים בעיבוד ידני, שריפה בטמפרטורה גבוהה

עבודותיו של רן חזק מגלמות מצבי סף רוחניים המתבססים על הפחד מפני איבוד האני, כאשר האגו מפרק את כל המוכר והידוע ומגיע לשלב של תוהו ובוהו - מעין שיגעון או טירוף. מצב ביניים שכזה ידוע במזרח כ"פרוזדור בדרך למקדש". ואכן לפני מפתנם של אשרמים רבים במזרח מוצבים פסלי דמויות במצבי טירוף אלו, כדי שהמאמין הבא בשעריהם יראה בהן בבוא העת את בבואתו המצויה בשלב זה של דרכו הרוחנית ולא יישאר במצב הטירוף, אלא יצלח את הדרך וישכיל להמשיך הלאה.

עפרה קוז
למדא, 2017

חומר, גלזורות ולסטרים, עיבוד ידני, צביעה באוקסידים

"למדא" היא מחווה לאמיליה בלומר, פעילה פמיניסטית מהמאה ה-19 שלחמה לשינוי אופנת הנשים על מנת שאלו תוכלנה לצאת ממחוכיהן ההדוקים, שהגבילו את תנועתן ואת בריאותן עד כי לא אפשרו להן לצאת לעבוד.

מאז המאה ה-16 עד ימינו שינה המחוך את צורתו ואת מהותו. קוץ בחרה להתייחס למחוך במאה ה-21, כשהוא כבר מופיע כפְּטִיש אופנה, כחלק מטשטוש המיניות הנשית והגברית וכחלק מהחלפת הזהויות, בין השאר באמצעות פריטי לבוש. כותרת העבודה היא האות היוונית למדא שנבחרה להיות אחד מסמלי הקהילה הלהט"בית, האות הראשונה במילה LIBERATION - שחרור. הספרטנים האמינו שהלמדא מייצגת אחדות, ועבור הרומאים היא סימלה את אורו של הידע המאיר את חשכת הבורים והנבערים.

טופֶּסִי טְרוּי - עולם הפונק

ענת נגב
עבודות בכביש, 2017

חומר, טכניקה מעורבת, וידאו
עריכת וידאו: איילה דרורי

כמו הפתח באדמה שממנו צוללת אליס לעולם אחר, לארץ הפלאות, מכסי הביוב מכסים עולם שלם הנתפס כאפל ומאיים, טורד וחבוי. עיר תחתית, צפויה ולא צפויה. מי דמיין שהים מגיע עד אליה, ודווקא כל כך סוער. מבחוח המכסה חותם את כל הרוחש תחתיו, והכול רגוע למראית עין. רק כשמרימים את המכסה מתגלה מציאות נסתרת, דבוקה לצדו האחורי, והיא סוערת וחסרת מנוח, מושכת ומפחידה כאחד.

רעות טרויס
לא למאכל, 2017

חומר, זיגוג, רישום, חפצי רדי מייד, חריטה בדריימל, צביעה, שריפה ב-inlay

אכילה היא פעולה אוטומטית עבור האדם, פעולה פשוטה ויומיומית ההכרחית לקיום ותחזוקת הגוף. אלא שפעולה טריוויאלית זו טומנת בחובה קונפליקטים לא מעטים.

רעות טרויס רושמת דמויות על צלחת האוכל ומפגישה אותן עם מושא תאוותן, שהוא גם מושא חרדתן. הרישומים החרוטים בצלחת הם מעין קעקועים של דמויות נשיות במצבי חרדה, תשוקה והימנעות. אלה נובעים מתוך עימות עם פרי התאוה, שדימויו מיוצגים בצבעוניות חיונית ומגרה, ונראים בין מציאותיים לפנטסטיים - פירות פעוטים המטילים משקל כבד על הדמות הרשומה.

דקלה מוסקוביץ

זהות, 2017

חומר ולסטר זהב, שריפה בטמפרטורה גבוהה

נקודת ההתחלה של דקלה מוסקוביץ היא האובייקטים הקרמיים המסורתיים הנחשבים מושלמים - קערה, צלחת, קומקום.

בתחילה היא מפרקת אותם לחלקים מתוך כוונה להרכיב אותם מחדש על מנת ליצור אובייקטים היברידיים מחומרים וצורות שונות. בסופו של דבר היא בוחרת לוותר על התשוקה המובנית לאובייקט, ומציגה את החלקים במעין תפוזרת התלויה על הקיר, מפל של פרגמנטים שהיו פעם כלי ויכולים עדיין להתלכד לכדי כלי, אבל כעת הם במצב ביניים מופשט, יוצרים על הקיר קומפוזיציה מודרניסטית הנעה בין הדו-ממד לתלת-ממד, ומתעקשים להישאר במצב הביניים הנזיל, המגלם בתוכו את המעברים האפשריים בין קדרות, לשימושיות, ליצירת אמנות.

אחיה כנה

מימין לשמאל:

כיפה לבנה - עמיר, 2017

כיפה לבנה - שלום, 2017

כיפה לבנה - יצחק, 2017

פורצלן, זיגוג, עץ, פליז, צבע אקרילי, לכה וטכניקה מעורבת

עבודתו של אחיה כנה עוסקת בכיפה הלבנה הצצה על ראשיהם של עבריינים בתחילת המשפט שמתנהל נגדם כניסיון ציני להשפיע על פסיקת השופט באמצעות מצג שווא של אמונה ודבקות בחיים דתיים. הוא בוחר ליצור את הכיפות דווקא בפורצלן, הנחשב לאציל בחומרים הקרמיים, על מנת להעצים את האבסורד. העבודה מורכבת מדיוקנאותיהם של שלושה עבריינים המוגדרים על ידי המשטרה כראשי משפחות פשע - שלום דומרני, יצחק (איציק) אברג'יל ועמיר מולנר.

כנה: "הם מייצגים מבחינתי את דמות העבריין-ידוען: עבריינים שמככבים במדורי רכילות ונוודעים בתקשורת לאו דווקא בעקבות "עבודתם" אלא בעקבות השתתפותם באירוע מתוקשר". העבודה עוסקת בתופעה של הערצת כוח וכוחנות, ובאירוניה והציניות שבהתייחסות התקשורת והציבור לעבריינים כפרסונות תרבותיות שחזרו למוטב רק משום היותם חובשים כיפה לבנה.

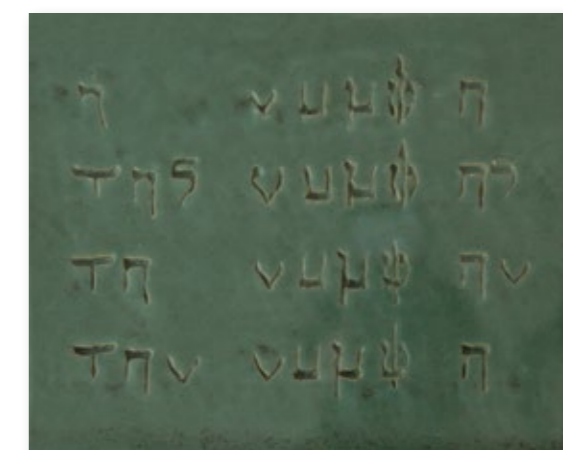
יאיר טלמור

נימפה (כלה), 2015 / סונטת קרויצר וו, 2017

מיצב: חומר, זיגוג, מסגרת עץ וזכוכית,
פרק ראשון מסונטת קרויצר מאת בטהובן, חצובה, מחשב
(פסנתר: ערן צירן)

שתי העבודות המרכיבות את המיצב עוסקות בשאיפה לתשוקה, למימוש ולפער הבלתי ניתן לגישור שבין חומר לרוח. העבודה "נימפה (כלה)" היא תבליט שבסיסו טקסט ביוונית עתיקה - הטיות של שם העצם "כלה" (ביוונית: נימפה, שפירושה כלה או אישה צעירה). הטקסט מעוצב תוך שימוש בשבלונה של אותיות עבריות ומהווה ניסיון ל"תרגום" שתי התרבויות זו לזו.

"נימפה (כלה)" מתייחסת גם לעבודתו של מרסל דושאן, "הזכוכית הגדולה". הרמקול במיצב משמיע גרסה חלקית של הסונטה הידועה של בטהובן לכינור ופסנתר, אך פס הקול מכיל את נגינת הפסנתר בלבד, כביטוי לתחושה של אבדן ושל כמיהה אל האחר, אל החסר. השאיפה לאיחוד איננה אופציה של שלמות הרמונית, כי אם, כמו בנובלה של טולסטוי בשם זה, ביטוי לחוסר ההבנה ולמוות המתלווה אליה.

נטע גרטלר פלדמן

בת הים הקטנה והתשוקה לאחר (פרט), 2017

חומר וגלזורות, עבודת אבניים, עיבוד ידני, שריפה בטמפרטורה גבוהה

עבודתיה של נטע גרטלר פלדמן נולדו מתוך התמודדות עם סיפור בת הים הקטנה של הנס כריסטיאן אנדרסן שסופר לנו כילדות, שסיפרנו אנו לבנותינו, והן בתורן תספרנה לבנותיהן. הסיפור מסתיר בקרבו מסרים הקשורים במעבר מנערה לאישה, במשמעות הטרונספורמציות שעובר הגוף הנשי בהתבגרותו.

העבודה מבקשת להבין כיצד הפכה בת הים הקטנה מנערה שובבה, חברותית, חצופה, פטפטנית, אמיצה והרפתקנית לאישה שנותרה ללא מיתרי קולה (ויתרה עליהם בעבור רגליים אנושיות) וללא זנב הדג שלה אלא עם רגליים שכל צעד בהם מסב לה כאב, ולא רק שעליה לוותר על כל קשר עם חייה וזהותה הקודמים, היא חייבת לגרום לנסיך להתאהב בה, וכל שיש לה להציע כעת הוא גופה.

גילה מילר לפידות

מצעד האיזולת, 2016, מיצב

חומר בשריפת אבנית, חפצי רדי מייד, חומרים מן הטבע, טכניקה מעורבת

העבודה "מצעד האיזולת" עוסקת בפער שבין ההוויה הפנימית, המוצנעת, הראשונית והמדויקת ובין ההתנהלות המוחצנת, הרועשת, המבליטה עצמה תוך הסכמה לפגיעה בערכי קיום והשלטת מאוויי הבל על חיינו, כהגדרת האמנית.

התהלכה ססגונית ומשעשעת, אך למעשה היא מסמנת מבט ציני וביקורתי. העבודות הקרמיות המרכיבות את המצעד, מעין צלמיות פריזן רוחני, פשוטות בצורתן ומדגישות את החומר הטבעי הלא מתייפייף כביטוי למקום הנפשי, המוסתר. הצלמיות נושאות עליהן "תחפושות" המגלמות את המסכות החברתיות שאנו עוטים על עצמנו. הן מזכירות את תהלכות חג המתים המקסיקני ואת מסורת הקרנבלים בכללותה, המתבססת על היפוך היוצרות, על ערעור המוסכמות והגבולות בין המציאות לדמיון ובין החיים למוות.

ליאת שרון
בובנאולינג, 2017

חומר על אבניים

עבודתה של ליאת שרון שואבת את מקורותיה משני משחקי ילדות: הבאולינג ובר בת "נחום תקום" (bobo dall). הרעיון העומד מאחורי העבודה מתייחס לציר הכוח הבסיסי של כל גוף, ציר העומד בסתירה לשמחת הנפילה הבלתי נמנעת. החומר, כמו הגוף והנפש, שברירי אל מול משחק החיים השרוי בתנועה מעגלית של נפילה והתרוממות, בחיפוש מתמיד אחר הציר המאזן, במחול שדים טראגי-קומי, ובעיקר אנושי.

אופן העמדת הגופים מזמין את הצופים למגע, למשחק ילדות שטומן בחובו הומור ומתח הנובעים מן המחשבה על התפתחות קשר המבוסס על חושים שהם מעבר לראייה. הגופים מבקשים טיפול עדין, רגיש ומלא הקשבה וסבלנות בשל הבסיס המעוגל ומשקליהם השונים, מזמינים התייחסות למציאת נקודת שיווי המשקל החמקמקה.

